

Vyriausybė pateikė projektą indėliams bankuose apsaugoti

Vilnius, gruodžio 27 d. — Trečiadienį Lietuvos Bankas ir Lietuvos vyriausybė apsvairstė bei pateikė Seimui nutarimo „Dėl neatidėliotinių priemonių bankininkystės problemoms spręsti“ projektą.

Jame numatoma, tarantis su tarptautinėmis finansinėmis organizacijomis, parengti konkrečius veiksmų planus dėl Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko, Litimpeks banko, Aurabanko ir Vakarų Banko tolesnės veiklos ir gyventojų indėlių išsaugojimo šiuose bankuose.

Projekte numatyta keisti Lietuvos komercinių bankų įstatymą bei kitus įstatymus, numatant komercinių bankų akcininkams visišką turtingą atsakomybę. Numatoma galimybė sumažinti komercinių bankų akcininkų kapitalą, nuostoliams pasiekus 25% akcinio kapitalo ir padidinti reikalavimus komercinių bankų tarybų ir valdybų nariams.

Nutarimo projektas leistų vyriausybės indėlius Aurabankui ir Vakarų Bankui įskaityti į šių bankų kapitalą, tuo padidinant jame valstybės dalį.

Siūloma pavesti Vidaus rei-

kalų ministerijai, Generalinei prokuratūrai ir Saugumo departamentui imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų išieškotos paskolos iš jas gavusių firmų, įmonių bei asmenų ir kad kalti pareigūnai būtų patraukti baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn.

Projekte vyriausybė kviečia Seimą pritarti bendram Lietuvos Banko ir Lietuvos vyriausybės pasiūlymui, kad užsienio firmai Ernst & Young būtų pavesta atlikti banko knygų patikrinimą (audita) Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko, Litimpeks banko ir kad audito išlaidas apmokėtų Lietuvos Bankas. Nutarimo projekto reikalauja, kad Lietuvos Bankas iš esmės sustiprintų komercinių bankų priežiūrą, kad užtikrintų jų nuolatinę ir efektyvią kontrolę.

Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, komentodamas pasiūlymą, kuris bus svarstomas specialioje Seimo posėdyje gruodžio 28 d., pasakė, kad nutarimo projekto pagrindinis tikslas — sukurti juridinį pagrindą žmonių indėliams bankuose apsaugoti.

Seimas leido vyriausybei garantuoti bankų paskolas

Vilnius, gruodžio 21 d. (AGEP) — Skubos tvarka Seimas gruodžio 21 d. priėmė įstatymą „Dėl priemonių komercinių bankų likvidumui palaikyti“. Vardiniu balsavimu už įstatymą balsavo 58, prieš — 33; susilaikė 10 parlamentarų.

Įstatymas suteikia teisę vyriausybei teikti valstybės garantijas tarpbankinėms paskoloms, kurios būtų suteikiamos bankams, turintiems likvidumo problemų. Tokių garantijų visiems bankams suma neturi viršyti 300 milijonų litų. Valstybės garantijos ir paskolos galės būti suteikiamos ne ilgiau kaip vieneriems metams.

Garantijų teikimo sąlygas ir tvarką pavesta nustatyti vyriausybei ir Lietuvos Bankui. Garantijos galės būti teikiamos tik tada, kai įsigalios teisės aktas, nustatantis jų teikimo sąlygas ir tvarką. Naujasis įstatymas priimtas specialiai tam, kad būtų galima padėti krizės ištiktam Lietuvos Akcinio Inovacinio Bankui. Kaip jau pranešta, banko veikla sustabdyta nuo gruodžio 20 d., ir manoma, jog ji bus atnaujinta tik po banko pertvarkymo. Toks

planas bus ruošiamas kartu su Pasaulio Banko ir Tarptautinio Valiutos Fondo ekspertais.

Įstatymo priėmimui priešinosi Tėvynės Sąjungos frakcija. Konservatorių vadas Gediminas Vagnorius pareiškė, jog pasisako už pagalbą žmonėms, tačiau prieš tai, kad būtų pradanginta dar 300 milijonų litų. Pasak jo, kartu su Vakarų Banku ir Aurabanku vyriausybės skirtais pinigais, prarastoji suma gali siekti 540 milijonų litų. Anot Vagnoriaus, tai tris kartus daugiau, nei kitų metų biudžeto numatyta visoms socialinėms reikmėms ir penkis kartus daugiau, nei skirta visai krašto kariuomenei.

Tėvynės Sąjungos frakcija siūlė, kad Seimas suteiktų vyriausybei teisę garantuoti keliems mėnesiams 50 milijonų litų, o per kelias savaites pateikti įstatymų projektus, kaip nuo probleminių bankų „atskirti blogus aktyvus“. Tada, anot G. Vagnoriaus, „bankai liktų švarūs, o jų problemos būtų iškeltos už bankų ribų ir sprendžiamos vienerius ar ilgiau metų“.

Vilniaus Radijas transliuos iš naujo siųstuvo

Vilnius, gruodžio 27 d. — Vilniaus radijas praneša, kad gruodžio 22 d. Lietuvos Radijas ir Televizija pasirašė sutartį su Vokietijos Telekomu, kad Vilniaus Radijo transliacijos užsieniui eitų per trumpųjų bangų siųstuvą Julich mieste, Vokietijoje.

Iki šiol Vilniaus Radijo laidos buvo transliuojamos per Krasnodaro miesto siųstuvą Rusijoje, bet šių transliacijų girdimumas buvo labai blogas.

Kaip praneša Vilniaus Radijo užsieniui vyriausiasis redaktorius Audrius Braukyla, nuo sausio 1 d. Vilniaus Radijo programa Šiaurės Amerikai bus

transliuojama kasdien vieną valandą, tuo pačiu laiku kaip iki šiol. Laida lietuvių kalba prasideda 6 val. vak., o anglų kalba — 6:30 v.v. Čikagos laiku. Naujas dažnis bus 5910 kHz trumpųjų bangų priimtuvu.

Anot A. Braukylos, gruodžio 30 d. įvyks bandomasis laidos perdavimas lietuvių kalba (tik 30 minučių). Jis prašo, kad tie, kam nesunkiu ir kas girdės, laidos metu ar iškart po jos praneštų apie girdimumą, skambindami į Vilniaus Radijo redakciją Vilniuje. Bandomosios laidos metu redakcijos nariai budės redakcijoje. Telefonas: 370 2 23-66-27, faksas: 370 2 23-35-26.

Gruodžio 7 d. Seimo atstovaujamų politinių partijų vardu susitarimą dėl Lietuvos Konstitucijos 47-ojo straipsnio papildymo (kuriam būtų leidžiama žemę parduoti užsieniečiams) pasirašė jų atstovai. Pasirašytame susitarime numatoma, kad pagal siūlomą Konstitucijos pataisą Lietuvos ekonomijoje dalyvaujančios įmonės ar asmenys galės įsigyti žemę, reikalingą tiesioginei jų veiklai, bet ne žemės ūkiui ar miškų tikslams. Susitarime šia teise galės naudotis tik įmonės iš Europos Sąjungai ar Paryžiuje įsteigti 24 valstybių grupei priklausančių šalių.

Nuotr. P. Lileikio „Lietuvos ryte“

Landsbergis premjero užtikrinimus vadina „atsainia netiesa“

Vilnius, gruodžio 27 d. — Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) pirmininkas Vytautas Landsbergis gruodžio 27 d. paskelbė pareiškimą „dėl indėlininkų apgaudinėjimo ir premjero skalbiamos atsainios netiesos“. Pareiškime jis priminė, kad 1992 m. prezidento rinkimų kampanijoje LDDP žadėjo tėti valstybės įsipareigojimą valstybės turtu garantuoti taupomųjų indėlių vertę su indeksavimu ir kompensacijomis. Bet šis pažadas „liko pamirštas, neištesėtas“.

„Atsidūrusi prieš pasirinkimą — ar sąžiningai privatizuoti nuosekliai indeksuojamą valstybės turtą ir dalį pajamų skirti indėlių atstatymui, ar pasidavinti valstybės turtą žinomais neteisėtais metodais — LDDP nuėjo antruoju keliu“, rašoma pareiškime, priminus, kad ir valdančiosios partijos IV suvažiavimas „pritarė vadų veiksmams, žmonių apgavimo politikai“.

Pareiškime Landsbergis rašo, jog indėlininkai guodžiami pažadais, kad LDDP vyriausybė ir dauguma Seime skirs lėšų iš biudžeto, išgrobstytiems indėliams kompensuoti. Jis rašo: „Tais patiais ir panašiais kanalais užsienio kreditai dalinami be viešos atskaitomybės kam ir kodėl skirta, ar bus gražinta, ar“.

Seimo nariai nepatenkinti premjero pareiškimais Tibeto atžvilgiu

Vilnius, gruodžio 22 d. (AGEP) — Grupė Lietuvos Seimo narių išreiškė nepasitenkinimą dėl premjero Adolfo Šleževičiaus pareiškimų Tibeto atžvilgiu vizito į Kiniją metu, kuriuos „pateikė užsienio informacijos agentūros, o vyriausybės vadovas nepaneigė“. Pareiškime, kurį pasirašė apie 30 Seimo narių, reiškiamas susirūpinimas dėl Lietuvos vadovų santykiuose su Kinija „ne kartą pasireiškusių Tibete vykdomo genocido ir žmogaus teisių pažeidimų ignoravimo, Jungtinių Tautų ir Europos Parlamento rezoliucijų šiuo klausimu nepaisymo“.

Seimo nariai smerkia žmogaus teisių ir religinių laisvių pažeidimus Tibete ir primena ankstesnius parlamentarių pareiškimus, kuriais siūloma Lietuvos prezidentui ir vyriausybei santykius su Kinija plėtoti Tibeto nepriklausomybės remimo dvasia.

Gruodžio 21 d. premjeras Adolfas Šleževičius išreiškė

ir vėl turės apmokėti visa Lietuvą“.

„Dabar vyriausybė blaškosi kartu su funkcijų nebetekusiu, jai pavaldžiu Lietuvos Banku. Premjeras nesivaržo ir vėl dėstyti spaudai nerealius dalykus, atsainia netiesa“, teigia Vytautas Landsbergis.

Pavyzdžiu nurodydamas premjero sakomą netiesą, Landsbergis cituoja A. Šleževičiaus žodžius, pasakytus š.m. gruodžio 22 d. ir paskelbtus „Respublikos“ laikraštyje: „visų bankų, kuriuose yra gyventojų pinigų, indėlininkai gali būti ramūs, kad jų indėliai bus apsaugoti“, „ketvirtadienį priimtas įstatymas dėl indėlių apsaugos ir valstybė tuo pačiu garantuoja už indėlius“ (žinome, kad ne už visus); „visi indėlininkai, kurie nori paimti pinigus iš bankų, visada galės tą padaryti; visuose bankuose esantys indėliai yra saugūs“.

Anot Landsbergio, šiais žodžiais, „ponas A. Šleževičius Kalėdų išvakarėse pasityčiojo iš indėlininkų, kurie anot jo, 'yra silpnai nervų'. Išties, nepaprastai stiprių nervų reikia visiems Lietuvos žmonėms, kurie, neseniai pasipiktinę neatsakingais parašais po Maišiagalos memorandumu, dabar kasdien girdi neatsakingą premjero šnekėjimą“.

Baltijos gynybos sąjungai nepritaria ir prezidentas

Vilnius, gruodžio 18 d. (Elta) — Užsienio politikos koordinacinės tarybos posėdyje, kuriame vadovavo prezidentas Algirdas Brazauskas, aptarta galima Baltijos valstybių gynybos sąjunga. Posėdyje konstatuota, jog šiuo klausimu aiškiai išsiskiria pozicijos, kurios atsispaudo ir kitose Baltijos Asamblėjos rezoliucijose, ir Baltijos valstybių prezidentų bei

Premjeras teigia Kinijoje kalbėjęs pagal 1991 m. sutartį

Vilnius, gruodžio 21 d. (AGEP) — Lietuvos premjeras Adolfas Šleževičius pareiškė, kad spaudoje pasirodžiusios dešiniųjų politikų publikacijos dėl Lietuvos požiūrio į Taivano problemą sukėlė vyriausybės nusistebėjimą.

Ketvirtadienį išplatintame premjero pranešime dėl vyriausybės požiūrio į Taivano pabrėžiama, kad gruodžio 11 d., po derybų su Kinijos premjeru Li Peng paskelbtame oficialiame pranešime pažymima, kad Kinijos premjeras padėjo „Lietuvos vyriausybei bei Kinijos, kaip vieningos valstybės, pripažinimą, tame tarpe ir Taivano klausimu“.

Jokių kitų pareiškimų Taivano klausimu Pekine nebuvo padaryta, pažymi A. Šleževičius ir primena, kad jo vadovaujama vyriausybė vykdo ankstesniųjų vyriausybių įsipareigojimą. 1991 m. rugsėjo 14 d. Vilniuje pasirašytame bendrame Lietuvos ir Kinijos pareiškime sakoma, kad Lietuvos vyriausybė pripažįsta Kinijos vyriausybę „kaip vienintelę teisėtą Kinijos ir Taivano, kaip neatsiejamą Kinijos teritoriją vyriausybę. Lietuvos vyriausybė įsipareig-

goja neužmegzti ir neskatinti jokių oficialių santykių su Taivanu“.

Kodėl buvo pasirinktas toks sprendimas, A. Šleževičius siūlo išsiaiškinti su tuometiniais Lietuvos vadovais — dabartinės Seimo opozicijos vadu, konservatorių pirmininku Vytautu Landsbergiu bei konservatorių valdybos pirmininku Gedimynu Vagnoriumi. Gruodžio viduryje konservatoriai yra pabrėžę, kad „nepripažįsta Lietuvos vyriausybės vadovo teisės priskirti didžiąją Kinijai Tibetą ir Taivano“.

A. Šleževičius pranešime pažymi, kad nors oficialiai nepripažindama Taivano, Lietuvos vyriausybė suinteresuota ekonominių, finansinių, prekybinių, kultūrinių santykių su Taivanu užmezgimu, taip pat šios šalies kreditais ir galimybėmis steigti bendras įmones, net turėti Vilniuje ir Taipėjūje prekybos atstovybes. „Tokio pobūdžio santykiams neprieštarauja ir Kinijos Liaudies Respublika“, pažymi premjeras.

Tiems politikams, kurie abejoja premjero kompetencija kalbėti šiais klausimais, A. Šleževičius siūlo „dar kartą perskaityti Lietuvos Konstituciją“.

Tarptautinis Valiutos Fondas remia Lietuvos Banko veiksmus

Vilnius, gruodžio 22 d. (AGEP) — Tarptautinio Valiutos fondo (TVF) atstovas be išlygų pritarė Lietuvos Banko veiksmams per dviejų dienių šalies komercinių bankų krizę, nepaisant to, kad jos bendrinio požiūrio jai seniai buvo „akivaizdus“.

„Manau, Lietuvos Bankas yra puikus partneris, ir mes remiam jo vadovybės veiksmus“, sako TVF atstovas Lietuvoje Domenico Famizza, komentodamas centrinio banko sprendimą sustabdyti krizės ištikto Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko veiklą.

Pasak jo, Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko ir Litimpeks banko silpnumo požymiai jau vyriausybių vadovų pareiškimuose.

Prezidentai ir vyriausybės laikosi nuomonės, jog netikslinga sudaryti Baltijos valstybių karinę sąjungą. Siūloma Baltijos valstybių karinę sąjungą apskurinti šių valstybių integraciją į Europos Sąjungą, Vakarų Europos Sąjungą ir kitas tarptautines struktūras, pabrėžta koordinacinės tarybos posėdyje.

seniau buvo „akivaizdus“ ir susiję tiek su stambiosios ekonomikos problemomis, tiek su prastu vadovavimu šiems bankams. Tačiau TVF atstovas taip pat teigia, kad Lietuvos Banko įsikišimas nebuvo suveluotas, nes „bankų priežiūra yra sudėtingas dalykas ir sunku spręsti, kada ir kaip veikti“. Pasak jo, Lietuvos Bankas padarė viską, ką galėjęs, kad sustabdytų krizės gilėjimą.

D. Famizza nelinkęs dramatiškai padėties Lietuvos bankininkystėje. Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko ir Litimpeks banko sunkumus jis vengia vadinti krize ir apibūdina juos kaip „problemas“. Pasak TVF atstovo, bankai dar nežlugę ir gali atsigaivinti po vyriausybės ir Lietuvos Banko pastangų juos pertvarkyti.

Spaudos konferencijoje paprašytas palyginti padėtį Lietuvoje su bankų krize Latvijoje, D. Famizza pranešė, kad „problema Lietuvoje nebus tokia gili“, nes vyriausybė anksčiau pradėjo ją spręsti.

Lietuvos Bankas antradienį sustabdė Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko veiklą, o policija per kitas dvi dienas sulaukė jo bei Litimpeks banko vadovų,

Lietuvos atstovai dalyvauja Bosnijos atstatymo konferencijoje

Vilnius, gruodžio 21 d. (BNS) — Trečiadienį Briuselyje prasidėjo Europos Komisijos ir Pasaulio Banko suorganizuota konferencija apie Bosnijos ir Hercegovinos ekonomijos atstatymą. Konferencijoje dalyvauja Tarptautinio Valiutos Fondo bei Europos Investicinio Banko bei Europos Rekonstrukcijos ir Vystymo Banko pareigūnai kartu su 43 pasaulio šalių atstovais.

Lietuvą atstovauja Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Algimantas Rimkūnas ir Lietuvos Nuolatinės Misijos prie Europos Sąjungos Briuselyje vadovas ambasadorius Jonas Čičinskas. Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir spaudos centras praneša, kad konferencijos dalyviai aiškinasi ko reikės, norint atstatyti Bosnijos ir Hercegovinos ekonomiką, sunaikinta daug metų trukusio karo. Jie aiškina šios kokios finansinės bei kitos pagalbos galėtų teikti dalyvaujančios šalys.

Pirminiai apskaičiavimai, reikės apie 5 milijardų dolerių investicijų per ateinančius trejus metus vykdati atstatymo darbą.

Lietuva prisijungė prie Europos Sąjungos pareiškimo

Vilnius, gruodžio 21 d. (AGEP) — Lietuva, kaip ir kitos Vidurio, Rytų ir Pietų Europos asocijuotosios Europos Sąjungos narės, prisijungė prie gruodžio 20 d. paskelbto Europos Sąjungos pareiškimo dėl 1995 m. gruodžio 17 d. parlamento rinkimų Rusijoje.

Pasak Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir spaudos skyriaus, pareiškime pažymima, kad rinkimai įvyko pagal Rusijos Konstitucijos normas, buvo laisvi ir demokratiški. Rusija žengė dar vieną žingsnį, įtvirtindama demokratijos, žmogaus teisių ir teisinės valstybės vertybes.

Dokumente taip pat pabrėžiama aktyvus piliečių dalyvavimas rinkimuose bei reikiama viltis, kad laisva Rusijos piliečių valios išraiška palankiai atsilieps reformų procesui. Demokratiškas rinkimų pobūdis sustiprina Europos Sąjungos pasirengimą toliau prisidėti prie demokratinėjų permainų ir perėjimo į rinkos ekonomiką Rusijoje sėkms, pažymima pareiškime.

įtardama juos svetimo turto iššvaistymu ypač dideliu mastu.

Tarptautinio Valiutos Fondo atstovas atsisakė pranešauti, kiek Lietuvos biudžetui kainuos dviejų didžiausių šalies komercinių bankų gelbėjimas, bet tikina, kad jų krizė nepakenks Lietuvos bankininkystės tarptautinei reputacijai. Pasak jo, apie bankų sistemų veiksmingumą bus sprendžiama pagal jos pertvarkymo priemones ir sėkmę.

KALENDORIUS

Gruodžio 28 d.: Šv. Nekaltieji vaikeliai; Agapė, Teofilė, Rimas, Vyga.

Gruodžio 29 d.: Šv. Tomas Becket, vyskupas, kankinys (1118-1170 Anglijoje); Gajutė, Grožvyda, Gaja.

Lietuvos kareivių garbės kuopa Vytauto Didžiojo Karo muziejaus sodelyje Kaune.

Nuotr. Prano Abelio

KAI TOKS TOKI PAŽINO

IGNAS MEDZIUKAS

Visose tautose žmonės, kovoje už tėvynės laisvę ir dėl to nukentėję, yra gerbiami, jiems suteikiamos įvairios privilegijos. Taip buvo ir mūsų tėvynėje, 1920 m. apgynus nepriklausomybę. Tik dabartiniai Lietuvoje, kurioje valdžia užgožusi LDDP, viskas vyksta atvirkščiai. Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai ignoruojami, nepaisant, kad jie perėjo sunkius kančių kelius, neteko sveikatos. Daug Lietuvos žmonių tapo genocido aukomis. Užuot atlyginus už padarytas skriaudas tiems nukentėjusiems, dar išliksiu gyviems, ribiomis pensijomis aprūpinami įvairūs buvę komunistiniai pareigūnai, uoliai tarnavę okupantui MVD, NKVD ar buvę stribai, kurie persekiojo, kankino ir žudė partizanus ir net niekuo nekaltus dorus žmones. Iki šiol nėra užbaigta nė viena sovietinio genocido byla. Joks budelis dar nenuteistas. Lietuvos generalinė prokuratūra užsiėmusi žydu genocido bylomis. O kas daroma patraukti atsakomybėn garsius genocidą vykdytojus, kaip Dušanskis, Raslanas ir kiti į juos panašūs, susipetė rankas nekaltų žmonių kraują. Jau praėjo daug laiko, ar buvo patraukti atsakomybėn sausio 13 d. ir Medininkų žudynių vykdytojai?

Jau yra drįstancij reikalaujanti, kad būtų paleisti Lietuvos nepriklausomybės priešai M. Burokevičius, J. Jerimalavičius, I. Kučerovas, kurie yra atsakingi už patirtas Lietuvos patriotų kraujo aukas. Ar ne paradoksas, kai nusikaltėlis, darogi svetimas V. Ivanovas, ne tik neištrečiamas iš Lietuvos, bet buvo paskirtas Lietuvos istorijos mokytoju! Galbūt laukia, kad prezidentas A. Brazauskas už nuopelnus

Kremliaus suteiks jam išimties kelių pilietybę. Žinoma, jie jaučiasi saugūs, nes ji užtaria premjeras A. Šleževičius. Taip ir norisi sužinoti: kur tave, Lietuva, veda tavo vadovai?

Štai Lietuvos spaudoje rašoma, kad Adučiškio stribai, vadovaujami NKVD viršininko Georgij Bocerov, pasižymėjo nepaprastu žiaurumu. Pranciškos Bučelienės liudijimu, Bocerov, tardydamas mušė jos vaikus ir ją pačią. Griebė už krūtinės, trenkė į ausį, nuplėšė suknę. Netekusi sąmonės, pusnuogę visą naktį ji išgulėjo šaltoje verandoje. Ryta jis kankinimus tęsė toliau. Pagaliau Bučelienės šeima išvežė į Sibirą. Bocerov persekiojo ir kankino partizanus, nesigailėjo ir visai nekaltų lietuvių. Ir ką gi — šis nusikaltėlis atėjūnas ne tik nepatrauktas baudžiamojai atsakomybėn už savo niekšiškus darbus, bet okupantų uolus tarnas, lietuvių kankintojas už savo „nuopelnus“ Lietuvos prezidento aktu paskelbtas respublikinės reikšmės personaliniu pensininku. Jis tebegyvena Švenčionyse, Vilniaus g. 12-1, ir spjauja ant lietuvių.

Kitas pavyzdys: 72 metų rusas pensininkas Nikolaj Zimnickij, gyvenantis Žemiuose, į Lietuvą atvyko kaip okupantų tarnas ir dirbo Šakių apskrityje MVD organuose. Nuo 1957 m. Zimnickij dirbo Jonavos rajone, Žemiu apylinkės ir milicijos igaliotiniu. Pensijon išėjo „užsitarnavęs“ majoro laipsnį. Vėliau buvo Žemiuose priešgaisrinės apsaugos viršininku. Kai 1988 m. ėmė reikštis lietuvių tautinis atgimimas, Žemiu viešojoji bibliotekoj, pasak Zimnickio, atsirado „banditskij knigi“, o pranyko „Pravda“, „Sovetskaja Litva“, „Krasnaja Zvezda“. Dėl

šios priežasties bibliotekos vedėjas susilaukė buvusio uolauš okupantų tarno Zimnickio grasinimų, net užsimojant lazda.

Skaityklą lankydavo ir L. Janonis, buvęs politinis kalnys, nuteistas 10 metų, kurio teisės atstatytos. Zimnickij Janonį vis banditu pravardžiudavo, o pučo dienomis važinėdavo į Ruklą pas sovietų kariškius. 1994 m. rugsėjo 12 d. Zimnickij, užėjęs į biblioteką, kirtu Janoniui lazda į galvą neva už tai, kad jis garsiai kalbėjęs. Jonavos apylinkės teisme jis buvo pripažintas kaltu, paskiriant jam 1,5 metų laisvės atėmimo, bet atidedant baumės vykdymą vieneriems metams; be to, priteista iš jo Janonio gydymo išlaidoms padengti 436,5 Lt.

Tokių zimnickių ir bucerovų Lietuvoje yra daugybė. Jie tarnavo sovietų okupacinės valdžios sistemoje, dalyvavo vežant žmones į Sibirą, „šukavo“ miškus, šaudė partizanus, tardė ir kankino žmones.

Tie lietuvių kankintojai ne tik netraukiami už savo „žygdarbius“ teisminėn atsakomybėn, bet šiandien, gaudami geras pensijas už savo uolumą, dirbant okupacinės struktūrose, tebėra ižulūs, nes tikisi, kad juos užstos piramidinės LDDP valdžios viršūnės, o ir Rusija, pasiryžusi ginti artimame užsienyje esančius rusus. Bet kas jie yra, jei ne penktoji kolona, bolševikine terminologija tariant, šnipai ir diversantai.

Ne be reikalo Lietuvos spaudoje rašoma, kad komunistinio laikotarpio genocido paliktos žymės turėtų būti išsaugojamos, o ne naikintos, kaip dabar daroma, kad tauta užmirštų skausmingus įvykius. Išsaugojimas kančių ir kovų dėl laisvės palikimas rodyt atnešančioms kartoms, kad dėl laisvės verta kovoti ir net mirti. Net senovės romėnai sakydavo: „Dulce et decorum est pro patria mori“ (malonu ir garbinga už tėvynę mirti). 1921 m. prie Karo muziejaus Kaune buvo pastatytas paminklas žuvusiems dėl Lietuvos laisvės iš akmenų, surinktų iš visų Lietuvos laisvės kovų vietovių su įrašu: „Per amžius būdėję, laisvę laimėjom per aukas ir pasišventimę“. Tai buvo tautos šventovė, kuri išniekino atėję barbarai iš Rytų. Visa, kas išliko iš partizanų pasipriešinimo kovų ir tautos genocido laikų, turi būti laikoma šventu palikimu.

Tegul nesigiria mūsų vyriausybės (Lietuvos) vadovai, kad jie yra Lietuvos patriotai ir rūpinasi jos reikalais. Ne žodžiai, bet darbai parodo, kas jie yra. Jei jie proteguoja niekšus, veikusius prieš Lietuvos nepriklausomybę, tai tik remiantis liaudies išmintimi, galima pasakyti: toks tokį pažino ir į kumus pavadino.

KELIAS Į DEMOKRATIJA

E. RINGUS

Kiekvienas kraštas žengia savo tempu iš komunistinės santvarkos į demokratiją. Vieniems eina lengviau, kitiems sunkiau, pagal jų geografinę padėtį ir komunistinį laikotarpį. Geriausiai sekasi čekams, kiek blogiau vengrams, lenkams, rumunams ir t.t. Gyventojai auklėjami, ar patenkinti dabartiniu gyvenimu, pozityviai atsakė: Čekijoje 54%, Vengrijoje 47% Lenkijoje 45%, kai tuo tarpu Ukrainoje ir Gudijoje tik 12%. Reikia pastebėti, kad Čekijos aparatą perėmė ne buvusi nomenklatura, bet jos priešai su buvusiu disidentu V. Havel priešakyje. Ten privatizacija ir kitokios reformos pravedamos daug greičiau, infliacija prižabota ir krona pastovi. Tuo tarpu kitose valstybėse pradėjo vadovauti buvę „aparatchikai“, nors nesivadindami komunistais. Jie grįžo net Lenkijoje, penkerius metus stovėję nuosėlyje. Buvę komunistai sustiprino savo pozicijas Rumunijoje, Vengrijoje ir Bulgarijoje. Netgi Čekijoje jie pradėjo stipriai reikštis. Todėl Vakarų pasaulis rūpi įvykius Rytų Europoje su stebėjimu ir net baime. Kas bus ateityje, kai buvusi Sovietų Sąjunga susiprės?

Baiminamasi be reikalo. Juo ilgiau persitvarkymas Rusijoje užsitęs, tuo labiau ji atsiliks nuo Vakarų, o buvę satelitai ir buvusios respublikos stiprės ir jų imperija gražinti nebus įmanoma. Laimėjimai buvusiuose nomenklaturininkų buvusiuose satelituose irgi tik pereinamas laikotarpis. Nepagerinus būklės savo kraštuose, per būsimus rinkimus nauji socialdemokratai, kaip jie save vadina, bus pašalinti nuo valstybinių aparatų. Reikia tikėtis, kad Lietuva bus pirmutinė, kuri tai padarys per kitų metų rinkimus.

Pagal Vakarų Europos ekonomistus, prarastos reformos jau neša gerus vaisius. Bandymas rasti „trečią kelią“ ir gerovę neatlaiko kritikos. Kaip tik tą „trečią kelią“, atrodo, pasirinko nauja Rusijos Duma. Jelcin, norėdamas išsilaikyti prezidento kėdėje, prisidės prie naujai išrinktų, dar prieš rinkimus išleido įstatymą, pagal kurį energiją gaminančią pramonę perima valstybinės ekonomijos ministrai, kitaip sakant, jau pradėta „deprivatizacija“.

Tuo tarpu Vienos ekonominių tyrimų institutas skelbia, kad „Vyšegrad ketveriukė“ (Lenkija, Čekija, Vengrija, Slovakija) per praėjusius metus į Vakarų Europą pardavė 70% daugiau, negu ankstesniais metais. Be to, šie kraštai jau 1992 m. yra

susitarę palengvinti tarpusavio prekybines sąlygas, o dabar žada priimti ir Baltijos kraštus. Taigi, nepaisant, kad kairieji yra prie vairo buvusiuose satelituose, jie gerokai skiriasi nuo maskvinių. Pamažu, bet be kelio atgal, europiniai kraštai ir Vidurinės Azijos valstybės artės prie demokratinės santvarkos bei laisvos rinkos. Jiems reikės tik išsilaikyti, kol Rusijos rinkėjai, gavę naują pamoką iš buvusių „aparatchikų“, apsisvalys. Tai gal padarys ir mūsų tautietiai.

Be ekonominio persitvarkymo buvę satelitai ir Baltijos kraštai turi daug bėdos su emigrantais, kurie plūsta iš Rytų į Vakarus, iš kaimyninių kraštų, tolimos Azijos ir net Afrikos. Į Vengriją perbėgo 70,000; Čekijoje, kur sąlygos yra geriausios, pabėgėliai, legalūs ir nelegalūs sudaro 2% šalies gyventojų; Lenkijoje 200,000.

Kas toliau Rusijoje?

Nauja Duma, kurioje pirmu smuiku gros kairieji, be abejo, bandys pagerinti gyventojų būklę, naudodama „stiprią ranką“. Taip šneka komunistinės partijos vadai — Žiuganovas. Štai kokie buvo plakatai Maskvos gatvėse prieš rinkimus: „Tik broliškio vienybėje, visų tautų atstatojose sąjungoje mūsų ateitis!“, „Stokit į eiles gražinti sovietinę tėvynę“. Su tokiais plakatais maskviečiai demonstravo prieš buvusius sovietinių respublikų atstovybių. Apie atstatymą buvusios sąjungos tautos buvo diskutuojama dabartinėje Dume. Tik 17 balsų trūko šio įstatymo pergalė. Nepavyko jiems ir su „Bialožės nutarimu“ panaikinimu, kur Rusijos, Ukrainos, ir Baltarusijos prezidentai nutarė panaikinti sąjungą ir įsteigti slavišką valstybę su sostine Minske.

Rinkimų įtaka Lietuvai

Kol kas įtaka nedidelė. Daug blogiau Latvijai ir Estijai, kur rusiška mažuma gan gausi ir agresyvi. Maskva vis stipriau „gins“ jų interesus ir protestuos prieš „etninį valymą“, ypač Latvijoje. Todėl latviai įdėjo skelbimą „New York Time“ laikraštyje, atkreipdami dėmesį į tai, kad sovietai „švarinima“ Latvijoje ir kituose Baltijos kraštuose vykdė jau 1940 metais.

Spaudimas prieš Baltijos kraštus, be abejo, padidės. Kad taip jau dabar vyksta, rašo savo atsiminimuose buvęs aukštasis KGB generolas.

Žvejyba „putotame vandenyje“

Danutė Bindokienė

Niekas nedrįstų nuginčyti, kad Amerika šiandien stokoja problemų — tiek savam kieme, tiek ir užsienyje. Kaip ir bet kurioje kitoje valstybėje, čia gausu nusikaltimų, narkomanų, benamių, neturtėlių, valstybinio biudžeto bėdų ir tarptautinių rietėnų vyriausybės gretose. Šalia viso to, tūkstančiai Amerikos karių jau klamuoja Balkanų pusiasalio purvą ir nuolat dailrosi, ar nenuzvimbs pasalūno kulka, ar nepakirs kurio gyvybės...

Tarytum visos tos „mišrainės“ nepakaktų, kad eilinio amerikiečio nakties poilsį trukdytų baisūs sapnai, kaip nykštis iš kiauros kojines nuolat išlenda prezidento Clinton ir jo žmonos Hillary „pabaissa“ — Whitewater byla, kurios krašto gyventojams neleidžia užmiršti respublikonų partijos Senate sudaryta komisija (pirm. sen. iš NY — Alfonse D'Amato). Galima teigti, kad tas „putotas vanduo“ (Whitewater) stipriau pamašomas kaskart, kai JAV prezidentui pavyksta teigiamai pasireikšti ir gyventojų nuomonė apie jį pakyla keliais laipsniais. Pvz., prieš Kalėdas „The New York Times“ ir CBS atliktuose apklausiniuose daugiau kaip 50 nuosimčių amerikiečių savo prezidento veiklą įvertino teigiamai.

Tai geriausias įvertinimas per pastaruosius dvejus metus, daugiausia galbūt dėl to, kad Bill Clinton tvirtai „surėmė ragus“ su respublikonų partijos Kongreso pirm. Newt Gingrich, kai buvo deramas valstybinio biudžeto klamavimas. Prezidentas pasisakė už kai kurias svarbias programas, Kongreso siūlomas sustabdyti, kad būtų įmanoma per ateinančius septynerius metus išlyginti labai jau „gumbuotą“ valstybės biudžetą. Prie prezidento populiarumo prisidėjo ir jo griežtas nusistatymas siųsti Amerikos karių į Bosniją, kad pagaliau užsibaigtų nuolatines skerdynes ir šio mėnesio viduryje pasirašyta taikos sutartis turėtų daugiausia galimybių. Nors šiam Clintono nutarimui buvo daug priešiški nusistatę Senatą ir Kongreso narių, galop jis laimėjo ir Amerikos kariai jau Bosnijoje. Daugeliui tebelieka neatsakytas klausimas: kodėl būtent dabar JAV prezidentas tvirtai pasisakė už amerikiečių kariuomenės įsikišimą, kai ten žiauriausios kovos, o ypač civilių žmonių žudymas, tęsiasi jau kelinti metai ir Amerika ne kartą buvo kritikuojama už nenorą išpareigoti taikos misi-

jai? Tačiau ieškojimas atsakymo į šį klausimą — jau kita tema.

Respublikonų partijai, neseniai rinkimuose laimėjusiai daugiausia vietų Kongrese ir Senate, būtų labai naudinga, kad Whitewater byla galėtų sukompromituoti prezidentą arba bent jo žmoną, kaip 1974 metais įvyko su prez. Richard Nixon, ilgainiui turėjusiu gėdingai pasitraukti iš Baltųjų rūmų, arba ir su viceprezidentu Spiro Agnew (nors jo „nusižengimai“ buvo įvykę prieš užėmimą viceprezidentu pareigų). Galbūt per daugiau kaip 20 metų amerikiečiai „pripirato“ prie savo rinktųjų valdžios viršūnių ne visai švarios praeities ir per daug nekrepia į ją dėmesio, kol asmuo savo pareigas bent apytikriai patenkinamai atlieka. Vis dar yra „kalčių“, kurių publika, o ypač tam tikri jos sluoksniai, negali atleisti savo rinktiesiems atstovams, bet tai dažniausiai susieta su antisemitiniais ar rasiniais išsišokimais, o moraliniai nuosmūgiai labiau toleruojami. Tad, nepaisant nemažų pastangų iš opozicinės partijos, Whitewater kažkaip „nepaskandina“ Clintonų ir žvejyba „putotame vandenyje“ vykdoma toliau.

Prieš Kalėdas iš rankovės buvo ištraukta nauja korta ir reikalaujama, kad prezidentas Senato komisijai, tiriančiai Whitewater bylą, pateiktų tuziną puslapių užrašų, padarytų 1993 m. lapkričio 5 d., Clintono pastarimų su naujais savo advokatais metu. Tikėtasi tuose užrašuose rasti inkriminuojančios medžiagos, juo labiau, kad prezidentas ir jo žmona iš pradžių griežtai pasisakė prieš tų puslapių atidengimą. Nenoras kooperuoti tuoj buvo palygintas su Watergate, kai prez. Nixonas atsisakė atiduoti kelias juosteles iš pokalbių Baltuosiose rūmose (ilgainiui turėjusių lemties reikšmės bylai).

Pagaliau gruodžio 22 d. Clintonas nusileido ir perdavė užrašų komisijai. Pasirodė, kad tokių „staigmenų“, kaip Nixono Watergate garsiajuostėse, rankraštyje nerasta, nors komisija ji tyrinėja su „padidintu stiklu“ ir jau užtikusi „keletą neaiškių pagrafų“. Nėra abejonės, kad bet koks nusikaltėlis turi atsakyti už savo darbus, bet šiame krašte įstatymai laiko visus nekaltais, kol teismas neįrodo kaltės. Išimtis, atrodo, taikoma prezidentui, nors jo kaltė iki šiol neįrodyta, bet užuominos įtaigoja atvirkščiai — ypač artėjant rinkimams.

lietuvių mokyklai remontuoti, mokytojams lituanistams-pensininkams atimamas vyriausybės nustatytas priedas ir t.t. Pareiškėja teigia, kad padėtis „Rytų Lietuvoje grėsminga valstybei, nes nesirūpinama lietuviškų mokyklų steigimu... atimama teisė lietuvių vaikams mokyti gimtąją kalbą, o kita kalbami, norintiems vaikams

leisti į lietuvių mokyklas (o tokių vis daugėja), atimama galimybė pasirodyti studijoms aukštojoje Lietuvos mokyklose bei tapti pilnaverčiais mūsų valstybės piliečiais. Seimo narė R. Hofertienė konstatuoja, kad tokie sistemingi veiksmai nesuderinami nei su LR Konstitucija, nei su žmogaus teisių dokumentais“.

(Bus daugiau)

Prie Tremtinių grįžimo fondo pastato Vilniuje (iš kairės): dr. J. Čuplinskienė, V. Cinauskas, fondo pirmininkas, ir dr. A. Prunskienė.

APSAUGOK AUKŠČIAUSIAS LIETUVOS NAŠLAIČIUS

Dr. ALBINA PRUNSKIENĖ

4 Kalvos, žemumės, pušynai, ir štai — Ignalina. Į namus, pašalius geriau nežiūrėti, negadinti šventiškos nuotaikos, kurią sukelia matyti puikius vaizdai. Už Ignalinos — Vidiškės, bažnyčios, bonios, nameliai, žmonės, vaikai. Nemaža girtų, mažyliai vaikai apiplyšę, suvargę moterys. Ypač kaimuose, viensėdžiuose.

Privazuojame Naująjį Daugėliškį. Sustojam prie ištaigingo klebonijos pastato, statyto sovietmečio laikais. Statė jį kunigas Edmundas Pavilionis, padedant žurnalistinei Bernardui Jaunui. Dabar čia klebonauja šaknis, energingas kunigas Kęstutis Ralys. Susitinkame su juo, čia valgome pietus, lankomės šio kunigo pastatytoje Šv.

Kazimiero senelių-našlaičių globos namuose. Prie namų statybos užbaigimo prisidėjo ir Lietuvos Našlaičių globos komitetas bei Lietuvos Dukterys. Tai ne namai, o stebuklas, viskas dekoruota medžiu, nulakuota, išblizginta, šviti.

Neblogai, atrodo, čia jaučiasi ir seneliai. Kambariai erdvūs, jaukūs. Mačiau moterį, sukančią ratelį, verpiančią, kitos mezgė, nėrė, vyrai laikraščius skaitė, ilsėjosi. Našlaičių vaikų kol kas čia nėra, bet kunigas sakė jau turi 8, tai jie netrukus apsigyvens.

Šiuo metu kun. K. Ralys globoja 20 mūsų komiteto šelpiamų našlaičių šeimose. Manau, kad jis atliko didelį darbą, pastatęs tokios globos

namus. O mūsų siunčiami pinigai ir kitokios gėrybės yra panaudojami tikslingai tik našlaičių reikalam.

Iš Naujojo Daugėliškio išvykstame į Tverę. Tverės visada mane sutinka su nepaprastu nuosirdumu. Kiekviena vieta man sukelia begalės jaunystės prisiminimų. Atgimsta nuostabių akimirkos. Pakalnėje žvilga mėlynas Tverės ežeras, kurio vandenį atsispindi didingi bažnyčios bokštai.

Klebonas, kun. Steponas Tunaitis, ne tik puikus dvasiškis, bet ir labai geras žmogus. Kukulus jo butas, keli maži kambarėliai, prastučiai baldai byloja apie šio žmogaus atsidavimą pastoraciniam darbui. Didelį nuosirdumą ir globą žmonės jaučia iš savo klebono, jis pasidalinęs paskutiniu duonos kąsniu, atiduos paskutinį drabužį kitam.

Čia turime daug šelpiamųjų. Mokyklose apmokame už vaikų

maitinimą. Tverės mokykloje — 50 mokinių, iš jų — 16 vargšų. Didžiasaly — dvi mokyklos: vieną — 150 rusų, kitą — 220 lietuvių. Guntaiškio ir Navikų mokyklose — po 16 vaikų. Daugumas šių vaikų neturi ką valgyti ir vienintelis jų maistas yra mokykloje gauti priešpiečiai (1.44 litu). Kunigas Tunaitis sako, kad reikėtų maitinti 120 vargšų vaikų. Iš kur tiek? Juk Tverės buvo vadinamas Vilniaus krašto ardu! Šiame krašte geriausia žemė (giliau — molis, paviršiuje — juodžemis). Dabar, iširus kolchozams, daug laukų virto pūdymais. Didžiasalyje uždaryta čia veikusi didelė plytinė ir karpių auginimo tvenkiniai. Čia privažiuo ar privežta daug valkatų iš Kauno ir Vilniaus. Šio krašto praktiškai nepasiekia didžioji šalpa. Ir aplamai Vilniaus krašto lietuviais mažai kas rūpinasi.

Štai ką kaunietis Paulius De-

IŠSPRĘSTAS KR. DONELAIČIO MOKYKLŲ PINIGŲ LIKIMAS

Kristijono Donelaičio liuanistinė pradžios mokykla buvo įsteigta 1959 metais, o aukštesnioji 1964 metais. Beveik 30 metų ši liuanistinė mokykla veikė Francis McKay valstybinės mokyklos patalpose, Marquette Parko apylinkėje. Mokykloms nuo pat įsteigimo vadovavo direktorius Julius Širka. Per šį laikotarpį šios mokyklos išleido ne dešimt, bet šimtus abiturientų. Daugelis jų nepasitraukė iš lietuvių visuomenės tarpo, bet tapo pagrindiniais išeivijos lietuvių veikėjais, visuomenininkais, bendruomenininkais, žurnalais, kultūrininkais, pedagogais ir pan. Šios mokyklos indėlis išeivijos švietimui buvo ir yra ypač didelis. Šalia aukšto mokslo lygio ši mokykla ruošė ir leido mokslo knygas, literatūros konspektus, pradinėms mokykloms vadovėlius bei pratimų sąsiuvinus. Ji rengė įvairius konkursus ir gausiai dalyvavo visuose bendruosiejuose renginiuose, pvz. šokių ir dainų šventėse. Nors daug metų Kr. Donelaičio mokykla veikė savarankiškai, tačiau, bent paskutinį dešimtmetį, jos artimai bendradarbiavo su JAV LB Švietimo taryba. Mokyklos turėjo savo veiklos statutą, kuris neprieštaravo JAV LB Švietimo tarybos statutui.

Visiems darbams ir visai savarankiškai veiklai bei reikalingi gausūs finansiniai ištekliai. Juos sėkmingai ir atkakliai telkė mokyklų direktorius Julius Širka su tėvų bei mokytojų pagalba. Jo dėka buvo įsteigtas specialus fondas knygų leidimui. Kr. Donelaičio išleisdomis knygomis ir konspektais mokyklos laisvoms pasaulijoms.

Laikui bėgant, keitėsi Marquette Parko apylinkė, mažėjo mokinių skaičius, jaunos šeimos pradėjo kraustytis į užmiesčius. Daugelio jaunesnių mokinių tėvai ne taip noriai ir sąžiningai dalyvavo mokyklos renginiuose. Kilo rūpestis dėl tolimesnės mokyklos ateities. Atsirado nuomonių sujungti dvi pagrindines Čikagos liuanistines mokyklas. Buvo ir nesutarimų tarp tėvų, norinčių sujungti, ir tėvų, norinčių testuoti Kr. Donelaičio mokyklų veiklą. Šių nesutarimų sukūrimo centre atsidedantis Kr. Donelaičio išleisdomas knygų leidimo fondo ir einamojo izdo.

Kr. Donelaičio mokyklos 1992 mokslo metų užbaigimas įvyko gegužės 30 dieną. Tuo pačiu metu buvo pravesta registracija/apklausa 1993-tiesiems metams. Registracijos metu paaiškėjo, kad tikrai realu situacija

griežtai reikalauja mokyklų susijungimo, buvo tėvų, kurie taip pat griežtai už Kr. Donelaičio mokyklų tęsimą, o kiti neįsireiškė savo pageidavimų. Mokslo metams pasibaigus, tėvai, reikalaujantys susijungimo, išsirikto naują komitetą. Tokiu būdu atsirado du tėvų komitetai, du pretendentai į Kr. Donelaičio izdo pinigus. Bankas, per savo neapsižiūrėjimą, prasižengė su organizacijos pinigų pervedimo taisyklėmis ir atsidūrė akligatvyje. Norėdamas apsaugoti, užsaldė pinigus, neleidamas niekam jų pinigų naudoti, iki nebus pristatytas raštas su abiejų pusių sutarimu ir parašais. Tokio susitarimo nebuvo ir pinigai liko užsaldyti iki kitų mokslo metų pradžios. Buvo net kalbama apie civilinio teismo bylą, tačiau žinant, kad teismo procesas gali sunaudoti visus pinigus, buvo priimtas pasiūlymas šį nesutarimą perduoti JAV LB Garbės teismo sprendimui. Abi pusės pristatė duomenis, kuriais vadovaujantis, Garbės teismas pasiskelbė savo sprendimą.

Kr. Donelaičio mokykla pradėjo naujus mokslo metus McKay valstybinės mokyklos patalpose 1992 m. rugsėjo 12 dieną. Pirmą dieną atvyko gan mažas mokinių skaičius. Paauglė, kad dalis mokinių buvo perkelti į Čikagos liuanistinę mokyklą, veikiančią Jaunimo centre, kita dalis į Lemonte veikiančią, Maironio vardo liuanistinę mokyklą, dalis niekur neužsiregistravo, o dalis liko Kr. Donelaičio mokyklose. Kitą savaitę mokinių skaičius mažai padidėjo. Todėl 1992 metų spalio 2 dieną Kr. Donelaičio mokyklų taryba suspendavo mokyklą dvejus metams dėl mažo mokinių skaičiaus. Buvo nutarta, kad, jeigu per dvejus metus mokykla nebepradės darbo, tuomet Kr. Donelaičio mokytojų taryba (i kurią įeina tėvų komitetas), vadovaujantis Kr. Donelaičio statutu, spres mokyklos likimą, ir jos turto paskirstymą.

1993 metų balandžio 4 dieną JAV LB Garbės teismas pasiskelbė tokį sprendimą: „Garbės teismo nariai nusprendė, kad teisė valdyti svarstomą sumą priklauso p. Eugenijaus Pauliaus vadovaujamam tėvų komitetui pagal veikiantį Kristijono Donelaičio mokyklos statutą. Mūsų nuomone, lemiantis dokumentas yra mokyklos statusas“. Šis sprendimas buvo pristatytas ir patvirtintas JAV LB XIII Tarybos trečiojo sesijoje, 1993 metų spalio 9 d. Čikagoje.

Nors sprendimas buvo paskelbtas, tačiau reali situacija

Čikagos liuanistinės mokyklos, veikiančios šeštadieniais Jaunimo centre, jaunesniųjų skyrių mokinių grupė.

neapsikeitė. Šio JAV LB Garbės teismo sprendimo nebuvo laikomasi ir pinigai liko užsaldyti banke.

Praėjus dvejusiems metams po Kr. Donelaičio mokyklų suspendavimo buvo aišku, kad Kr. Donelaičio liuanistinės mokyklos nebepradės darbo. Todėl 1994 metų rugsėjo 14 dieną, vadovaujantis Kr. Donelaičio statutu, Kr. Donelaičio mokytojų taryba uždarė Kristijono Donelaičio liuanistines mokyklas. Tame pačiame posėdyje mokytojų taryba nutarė, kad Kr. Donelaičio mokyklų turtas ir pinigai būtų pervedami JAV LB Švietimo tarybai, įsteigiant Kristijono Donelaičio knygų leidimo fondą Švietimo tarybos apimtyje. Šio fondo tikslas yra remti lietuviškų knygų, vadovėlių bei mokslo priemonių, reikalingų liuanistinėms mokykloms, parūpinimą. Tokiu būdu bus remiamos visos liuanistinės mokyklos.

Nepaisant to, pinigai vis dar buvo užsaldyti banke. Čia į pagalbą atėjo JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Jos ir Švietimo tarybos pastangomis, buvo sušaukti du pasitarimai (1995 m. birželio 25 d. ir rugsėjo 17 d.), norint atrasti visiems priimtina sprendimą, 1995 m. rugsėjo 17 d. pasitarime buvo priimtas kompromisinis susitarimas, kuriuo vadovaujantis, Kr. Donelaičio mokytojų taryba suteikia teisę JAV LB Švietimo tarybai panaudoti dalį pinigų paremti liuanistines mokyklas, kurių sąrašuose yra naujai iš Lietuvos atvykusių mokinių, atleidžiant juos nuo pirmųjų metų mokslapinių. Tokiu būdu Čikagos liuanistinė mokykla per JAV LB Švietimo tarybą buvo paskirta naujų ateivių pirmųjų metų mokslapinių išlaidas.

Šis susitarimas buvo raštiškai patvirtintas abiejų pusių 1995 m. spalio 10 dieną. Susitarimo raštas įgalino JAV LB Švietimo tarybą išlaisvinti užsaldytus pinigus ir juos naudoti vadovėlių, knygų bei mokslo priemonių leidimui. Todėl džiugu paminti, kad po trejų metų nesutarimų pavyko galutinai išspręsti šių pinigų likimą. JAV LB Švietimo taryba dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie šio klausimo galutinio sprendimo.

Regina Kučienė

VERTINGI INAŠAI

Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos „Metraščio IX tome, išleistame Katalikų akademijos leidyklos, Jakšto 9, Vilniuje, 1995 metais yra dvi Cezario Surdoko studijos: „Lietuviai Lietimorės arkivyskupijos istorijoje“ ir „Kunigas Juozas Lieutvinkas – Baltimorės lietuvių patriarchas“.

Šie straipsniai yra buvę išspausdinti „Drauge“: vienas kultūriniam priede (1994.12.17) ir kitas atkarpoje (1994.7.1-13 d.). „Metraščio IX tome pratarmėje Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos centro valdyba džiaugiasi, kad ir išeivijos mokslininkai, LKMA nariai, aktyviai reiškiasi šiame „Metraštyje“, kuriame, be jau minėtų dviejų C. Surdoko studijų, yra ir dr. kun. Petro Dauginio, S.J. (mirusio 1995.1.2) studija „Uragvajaus lietuvių“.

„Laukiame, kad tolesniuose „Metraščio“ tomuose vis aktyviau pasireikštų užsienyje gyvenantys, didelę patirtį turintys lietuvių katalikai mokslininkai“, rašo minėtoje pratarmėje LKMA Centro valdyba.

C. Surdokus, atrodo, tai ir daro, nes jau yra paruošę ir nusuntę Katalikų Akademijos leidyklai „Prof. kun. Pijaus Dambrausko biografinius bruošus“, kuriuos jis paruošė panaudodamas Antano Dundzio

Nuotr. Vlado Žukausko

Alodona Šmulkštienė

AKCENTUOJAMA KATALIKIŠKŲ MOKYKLŲ REIKŠMĖ

Romos Katalikų švietimo kongregacijos prefektas kardinolas Pio Laghi akcentavo katalikiškų mokyklų reikšmę Bažnyčios misijai. Sveikindamas Europos katalikų auklėjimo komiteto (CEEC) narius, kardinolas II Vatikano susirinkimo deklaracijos apie auklėjimą 30-mečio proga Strasbūre spalio 5 d. pabrėžė, jog katalikiškos mokyklos turėtų būti laikomos auklėjimo bendruomene. Jo žodžiais, tai pirmą kartą skelbia II Vatikano susirinkimo deklaracija.

Katalikiška mokykla neturėtų būti laikoma vien katalikų institucija, kurios veiklą reguliuotų tikslūs didaktinės bei administracinės instrukcijos. Katalikiška mokykla drauge yra auklėjimo bendruomenė, kviečianti mokytojus, mokinius, tėvus ir administracijos darbuotojus stengtis atsakingai įgyvendinti bendrąją auklėjimo sampratą. Kardinolas Laghi pabrėžtinai priminė tėvų teisę laisvai parinkti mokyklą savo vaikams. Drauge jis atkreipė dėmesį, kad šiandien Europa išgyvena kultūrinę bei vertybinę orientacijos krizę. Vertybinės orientacijos krizė atsispindi ir auklėjimo srityje. „Ši kultūros krizė primygtinai ragina mus, krikščionis, vykdyti naująją evangelizaciją ir vėl atskleisti Europos istorijos bei kultūros krikščioniškas šaknis“, pabrėžė kardinolas Laghi.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubiems siuntiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojame veltui.

MAISTO SIUNTINIAI.

Du patys populiariausi - už \$39.- ir \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, mėsos konservai, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštinti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629

Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVULŲ DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ

Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotą ir Vidos Kuopjotės ir Vidos Kuopjotės suredaguotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:

Lithuanian R. Catholic
Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

RÉAL ESTATE

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriui FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMIECİK REALTORS
7922 S. Polaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patars. Įkainavimas veltui.

HELP WANTED

Ieškoma vid. amžiaus moteris padėti katalikų namų ruošoje ir gyventi kartu. Atskiras kambarys su vonia. Kreiptis:

San Francisco,
tel. 415-931-2111, vėkara.
Žinutę galite palikti lietuviškai.

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negildinta vertybių konfigūracija. Studijų dinamizmo eigoje, skverbiama į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galimė taikinti sugretinti savo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimą-pajautimą. Dėmesio centre — lietuvių ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuvių ateiviai) (1867-914) — lietuvių, daugumoje ekonominių emigrantų, savo noru palikę gimtąją kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsismokinę, atvykę ne savo noru ir įgilę D.P. (displaced persons) — varda. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knyga sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kainą su persiuntimo 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. Kainą su persiuntimo 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. Kainą su persiuntimo 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol.

Draugas

4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

ŽEMAITĖ AMERIKOJE

DALIA NOREIKAITĖ KUČIENIENĖ, PH.D.

Julijos Žemaitės-Žymantienės lankymasis šiaurės Atlanto, 1916-1921 metais, jos darbai, kūryba, veikla pristatoma, pasiremiant to laikotarpio periodika, dar neatspausdintais laisvais ir grožinės literatūros perlikimu Amerikoje. Žvelgiama į Žemaitę kaip į pirmąją lietuvių rašytoją, klasikę, pergyvenusia egzodą Amerikoje ir šio šimtmečio pradžioje pirmąją aprašiusią ateivių pradžią: tėvynės ilgesį, kalbos dezintegraciją, bei imigrantų nepripažinimą naujame krašte, pirmąją lietuvių feministę Amerikoje, pavojaingą politikę ir naujų viešųjų prozoje draugų.

Knyga gaunama DRAUGU. Kaina — 20 dol. Su persiuntimu — 17 dol. Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

Maironio lit. mokyklos, veikiančios Lemonte, mokiniai švenčia lietuviškas Vėlines — uždega žvakeles prie artimiausio Pal. Jurgio Matulio bažnyčioje savo artimųjų prisiminimui.

SVAJONĖ PAMATYTI AMERIKĄ — IŠSIPILDĖ

Daytona Beach, FL spalio mėn. viešojo svečias iš Lietuvos — žurnalistas Aloyzas Urbonas. Jis mielai sutiko pasidalinti mintimis apie viešnagę ir Lietuvos dabartines problemas.

— Berods pirmą kartą viešite Dėdės Samo žemėje. Koks šios viešnagės tikslas?

— Žurnalisto ir keliautojo potraukis buvo nuvesti į Europą, Afriką, Tolimuosius Rytus, Singapūrą. Vis kankino svajonė pamatyti Ameriką — taip artimą ir tolimą Lietuvai. Čia gyvenančių lietuvių žmonių dėka, mano svajonės išsipildė. Rašau Lietuvos laikraščiams, tarpe jų ir „Gimtąjį kraštui“. Redaktoriaus pavaduotojas Algis Kusta prigrasino: „Jei nepateiksi serijos straipsnių iš kelionės — geriau negrįžk“. Toks yra man patikėtas „specialus uždavinys“.

— Kokį įspūdį susidarėte, kad ir trumpos viešnagės metu, apie Ameriką ir joje gyvenančius lietuvius?

— Amerika — nuostabus kraštas. Jį pažinti neužtenka mėnesio, reikėtų metų. Tai turtinga šalis. Žmonės darbūs, patarnavimuose nuostabus mandagumas. Tai įvairių galimybių kraštas, bet, manau, ir čia reikia sunkiai dirbti, norint užsitikrinti geresnį gyvenimą. Lietuvių jautrumas vieni kitiems lyg didelėje draugijoje šeimoje, leidžia tikėti, kad neištirpsite didžiulėje valstybėje. Apie pasitaikančius tarp jų sunkius nesutarimus aš tik girdėjau, o draugiškumą, jūsų nuosirdumą mačiau, patyriau savo akimis.

— Ar turėjote progos susitikti, pabendrauti su lietuvių veikėjais, arčiau pažinti lietuvių organizacijų veiklą?

— Čia viešėdamas, skaičiau gausią užsienio lietuvių spaudą. Iš jos susidariau gana neblogą vaizdą apie šakotą užsienio lietuvių veiklą organizacijose, besirūpinant lietuvininkų švietimu, kultūra, neaplenkiant ir politikos, ypač besirūpinant padėti Lietuvai. Tai gražūs, prasmingi darbai. Apie šiuos gyvenančius lietuvius atlieka daug tėvynės ir užsienio lietuviams būtinų, naudingų darbų.

— Kokie buvo Jūsų gyvenimo sunkiausi metai, kokios darbo sąlygos?

— Kai esi profesionalas, turi mokslo diplomą ir nepasidavęs tinginystei — visuomet turėsi tarnybą bei pakenčiamą atlyginimą. Tačiau, lyg maudžiantis skausmas, visuomet lydi baimė ir nežinia. Knygoje „Pėdsakai baigiasi ugnyje“ (1975 m.) parašiau apie rusų tautybės žudikus, veikusius Klaipėdoje. Ir negaliu užmigti: ar cenzūra praleis, ar neapšaus nacionalistų? Lietuvos gamta, jos grožio išsaugojimas — tai tema, kuria, be kita ko, visą gyvenimą rašau. Bet daugelis straipsnių buvo cenzūros uždrausti. Kai parašiau apie Norvikių kaulininkystės kompleksą, pastatytą prie pat Šventosios upės kranto, netoli Užpalių miestelio, pats tuometinis partijos centro komi-

teto sekretorius Rimgaudas Songaila „pagerbė“, kategoriškai uždrausdamas spausdinti.

Knygoje „Likime rūstūs“, kurią 1984 m. išleido „Vagos“ leidykla, aprašiau brakonierius, gamtos niokotojus. Vienas įtakingas veikėjas, buvęs SSSR Aukščiausiosios tarybos atstovas, Šakių rajono „Lenino keliu“ kolūkio pirmininkas Kostas Glikas knygoje pažino save. Buvau už tai klupdomas ant kelių aukščiausiose valdžios įstaigose. Cenzūra griežtai nurodė: net menkiausia atsiliepimo spaudoje apie šią knygą. Visa tai mums buvo įprasta kasdienybė, ir viešai, jūsų dėmesio padrasintas, pasiguodžiau pirmąsyk.

— Ar okupacijos metais turėjote progos susipažinti su užsienyje gyvenančių lietuvių veikla?

— Netgi apie tokias šviesias asmenybes, kaip Bronius Kviklys, Bronys Raila arba Bernardas Brazdžionis mes beveik nieko negirdėjome. Cenzūra! Buvo tik pamazgų sriautai apie BALFO, VLIKo kitų organizacijų veiklą. Rašė, žinoma, tie patys kolegos, turėję didesnį valdžios pasitikėjimą, labiau linkę šniukštinėti ir prireiti prie abejotinių šaltinių.

— Lietuvoje vyksta nesan-taika tarp partijų, veikėjų, nusivylimas valdžia, Seimu, prezidentu. Kaip žurnalistas, be abejo, gerai pažįstate viso to priežastis?

— Dažnai būnu Seime. Matau valdžios vyrus. Jie praradę elementarios kultūros jausmą. Kai kurių partijų veikėjai net nepasisveikina vieni su kitais. Pagiežos žodžiai bei užgauliojimai ištariamai pro sukastus dantis. Todėl darau išvadą, kad ne Lietuvos, o tik savo nauda rūpi tokiems veikėjams. Asmeniškai negaliu suvokti tokio valdžios troškimo, dėl kurio paminama garbė, padarumas, viskas, kas žmoniška.

Tad ar gali Lietuvos žmonės tikėti savo išrinkta valdžia, išrinktaisiais. Ar įmanoma išvengti nusivylimo nuotaikų, kurias, Jūsų, išeivijos lietuvių, širdies seismografas jautriai registruoja net per Atlanto tolius?

— Kaip manote, ar užsienio lietuviams reikėtų Lietuvos Seime ir vyriausybėje turėti savo atstovus?

— Be jokių abejonių! Manoma, kad apie milijoną lietuvių bei jų palikuonių gyvena toli nuo žemės lopinėlio, savo kontūrus primenančio širdį ir pavaldinto Lietuva. Esant Seime išeivijos atstovams, mūsų nedidelis kraštas labai išsiplėstų, išaugtų jo galia. Geriau čia pasijustų ir išeivijos lietuvis, niekados nepraradęs moralinės bei juridinės teisės vadintis šeiminingu gimtojo žemeje.

— Kokiais principais turėtų vykti užsienio lietuvių bendradarbiavimas su Lietuva, ir atvirkščiai?

— Lietuviai, nuolat gyvenusiam gimtinėje ir pagaliau atgavus nepriklausomybę, reikė-

Būrys auklėtojų, lankiusių kursų Vilniaus Montessori centre 1995 m. Trečioji iš kairės (I eil.) — kursų organizatorė ir vedėja Stasė Vaišvilienė.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos už kalėdines atvirutes ir kalendorių

60.00 dol. Bronius Kristopaitis, Chicago, IL;

50.00 dol. Sigita Damašius, Libertyville, IL; Birutė ir Gėdminas Biskis, Clarendon Hills, IL;

45.00 dol. Pranas Gluoksny, Calgary Alta, Kanada;

40.00 dol. Marta M. Trumpjonas, Naperville, IL;

30.00 dol. Anu Talandis, Detroit, MI; Jurgis Dumbrys, Fairview Park, OH;

25.00 dol. K. ir El. Gudinskas, Hamilton, Ont., Kanada; dr. Eligijus ir Alė Lelis, Lemont, IL; Ignas Skirgaudas, San Diego, CA; Edith Matthes, Boca Raton, FL; Irena Cade, Amherst, MA; K. Varnelis, Stockbridge, MA; Danutė Liaubienė, Medina, OH; A. Pivaronas, Downers Grove, IL; Jonas A. Gudėnas, Euclid, OH; Aniceta Janušienė, Milton, MA; Jonas Šiaučius, tų dar atgauti sveikos ambicijos jausmą ir mažiau važinėti pas jus su išteista ranka. Darbščiam ir galvojančiam atsiranda galimybė užsidirbti pačiam. Jūs, kai atvyksite, veiksime mums ne pagautą žuvį, o gerą meškerę ar kabliuką. Manau, aiški šių žodžių prasmė: mokytis komercinės ir kitokios patirties, padėkit užmegzti ryšius. Ir mūsų, Lietuvoje gyvenančių, ryšiai bei galimybės gan plačios. Tik jos, dėl istorinių aplinkybių, driekiasi Rytų kryptimi. Vadinasi, vieni kitiems galime būti labai naudingi.

— Netrukus grįžtate į tėvynę. Kokius įspūdžius išsi-vežate iš Amerikos ir čia gyvenančių lietuvių. Kokie Jūsų linkėjimai mums, čia pasiliekantiems?

— Dėkingumo žodžius ir įspūdžius tikiuosi išdėstyti laikraščiu suplauiuose. Jų daug. Dėkoju daytoniškams Joanai ir Vytautui Grybauskams mane globėjusiems, dėkoju mieliems tėvynainiams už parodytą man dėmesį, nuoširdumą. Susipažinau, jūsų dėka, su Olimpinių žaidynių 1996 m. miestu Atlanta, ten gyvenančiais lietuvišiais. Susipažinau su Miami, St. Augustin miestais. Daytonos lietuviai nuostabiai mieli, jų nepamiršiu. Amerika liks kaip svajonių kraštas visiems.

Dažniau atvažiuokit Lietuvon. Būkite ne tik svečiai, bet ir šeiminingai. Išiskirkite pradžiai bent viena koja. Taip jau pasielgė daugelis ir, atrodo, nesigailo. O geriausia — sugrįžkite visiems laikams. Būkite visi vienos tautos vaikai. Su tokiomis nuotakomis ir tariau jums sudie.

— Dėkoju už malonų pokalbį, įdomias mintis ir linkių gero vėjo tėvynės link, kur laukia nauji darbai. Kalbėjosi Jurgis Janušaitis

Cicero, IL; Z. Butėnas, Chicago, IL; Zigmantas Mockus, Rodney, Ont., Kanada; R. J. Pleinys, Hamilton, Ont., Kanada; A. Kazlauskas, Orland Park, IL; Aleksandras Traška, Oak Lawn, IL; dr. A. Garūnas, Wil-lowbrook, IL; Casimir G. Oksas, Oak Lawn, IL; P. Bagdonas, Plymouth, CT;

22.50 dol. Bronius V. Krokys, Philadelphia, PA;

20.00 dol. Agota A. Tiškus, Lemont, IL; A. Markelienė, Oak Lawn, IL; A. Aleksiejūnas, St. Pete Beach, FL; G. Galinaitis, Westchester, IL; Laima Jarašūnienė, Santa Monica, CA; Jonas Riauba, Toronto, Ont., Kanada; Elena Dambriūnienė, Brentwood, MD; Alfonsas Baliūnas, Cleveland, OH; A. Juškauskas, Windsor, Ont., Kanada; Petras Vilutis, Toronto, Ont., Kanada; Jurgis Ribinskas, Westland, MI; Eleonora Szwed, Chicago, IL; Rūta Zorskas, Great Neck, NY; Nijolė Gierštikienė, Oak Lawn, IL; Stasė Kulvinskis, Wethersfield, CT; Marija Išganaitis, Orland Park, IL; Česlovas Vilčinskis, Gulfport, FL; Liudas Dovydenas, Lenox, MA; Vincent Kamaitis, Sutton, MA; kun. V. Kriščiunevičius, Warren, MI; K. ir E. Karvelis, Novi, MI; E. J. Skardis, S. S. Marie, Ont., Kanada; Ona Rutkauskas, Livonia, MI; Stasys Mykolaitis, Oak Lawn, IL; Algimantas Bražėnas, Royal Oak, MI; Saulė Šatas, Warwick, RI; Sally Vidžiūnas, Wolcott, CT; Vytautas Taseckas, Mississauga, Ont., Kanada; Vytautas Sendžikas, Etobicoke, Ont., Kanada; Laima Jukūnas, La Grange, IL; Adele Poderis, Southfield, MI; B. Kasperavičienė, Seven Hills, OH; Marta Arlauskas, Wilsonville, OR; Ona ir Don Bates, Wichita, KS; Vida ir Algirdas Kebliński, Chicago, IL; Nijolė Balčiūnas, Willoughby Hills, OH; Sophie Vedeika, Centreville, VA; Br. Užemis, Hot Springs, AR; Vacys Rociūnas, Independence, OH; R. Nemunaitis, Brentwood, TN; Ona Vaškas, Cleveland, OH; Aldona Jaknūnaitė, Worcester, MA;

15.00 dol. Albinas Zabukas, Verdum PQ, Kanada; Gražina Stanulis, Downers Grove, IL; Kęstutis Riškus, Palatine, IL; Klemensas Polikaitis, Midlothian, IL; A. A. Kudirkai, La Crescenta, CA; Helen Patackas, Chicago, IL; Virginija Gureckienė, Windsor, CT; Ilona Baranaukas, So. Boston, MA; Vacys Jocy, Dearborn Hts, MI; Olga Valentinas, St. Petersburg Beach, FL; George Likander, Kankakee, IL; Gražina Musteikienė, Oak Lawn, IL; Vytautas Vaškys, Crownsville, MD; J. B. Televičius, Detroit, MI; V. Silėnas, Euclid, OH; Vaclovas Kleiza, Lockport, IL; L. Lin-

takas, Oak Lawn, IL; Jadvyga Skvarčius, Chicago, IL; Vytautas Piktura, Riviera Beach, FL; M. Vansauskas, Lyons, IL; Valerija Yurkus, Naperville, IL; Vladas Ruzga, Merrellville, IN; Victor Chainas, Naples, FL; Jonas Vasaris, Barberton, OH; E. Sventickas, Livonia, MI; E. J. Žilionis, Baltimore, MD; B. Tamulionis, Indialantic, FL.

61.00 dol. Šarūnas Valiulis, Wheaton, IL (pagerbiant savo mamos a.a. Gailutės Valiulienės atminimą.)

55.00 dol. Aldona Ruth, Oak Lawn, IL; dr. L. J. Ragas, Bloomington, IL; Jesuit Fathers, Cleveland, OH; Liuda Butikas, Chicago, IL; K. Norvilas, Hickory Hills, IL;

50.00 dol. Valerija Baltušienė, Santa Clarita, CA; (vietoje sveikinimo siunčia auką „Draugu“ Eugenijaus ir Irenos Vilku 50 metų vedybų sukaktuvių proga; Matilda Kurapka, Putnam, CT; Col. Roman Biliūnas, Viena, VA; St. Šimoliūnienė, Lucerne Valley, CA;

45.00 dol. Peter Uginčius, Fredericksburg, VA; M. Kapačinskis, Chicago, IL;

45.00 dol. Peter Uginčius, Fredericksburg, VA; M. Kapačinskis, Chicago, IL;

40.00 dol. Sofija Bražionienė, Oak Lawn, IL (vietoje dalyvavimo „Draugo“ baliuje); Ona Cečkauskas, Montreal, Ont., Kanada; Arūnas K. Draugelis, Naperville, IL;

35.00 dol. Valentina Gudis, Chicago, IL;

30.00 dol. A. ir M. Jagutis, Daytona Beach Shores, FL; E. Stukas, Downers Grove, IL; Stasys Radžionis, Spring Grove, IL; Ona Dubra, Rockford, IL; A. ir V. Brazdžiūnas, Palos Park, IL; Kostas Stankus, Lockport, IL; J. ir E. Paronis, Darien, IL; Zigmantas Jakimčius, Ann Arbor, MI; Vytautas Beleckas, Sunny Hill, FL; J. Burkauskas, Chicago, IL; Alberta Astas, Burlingame, CA; Ona Puzauskas, River Forest, IL; Kostas Prelgauskas, Grand Rapids, MI; Aniceta Janušienė, Milton, MA;

26.00 dol. Jonas ir Zita Švaras, Lemont, IL;

25.00 dol. Izolda Černis, W. Bloomfield, MI; Robert ir Janina Kekštas, Wisconsin Dls, WI; Vytautas Mažeika, Colbert, GA; Jurgita Sabas, Oak Lawn, IL; Peter Noreika, Chicago, IL; Bernice Madeikis, Chicago, IL; Kazimieras Veitas, Frankfort, IL; kun. Jonas Bacevičius, Kintyre, ND; T. Rudaitis, Oak Lawn, IL; Algis Visockis, Michiana Shores, IN; Anglijos Lietuvių klubas, Chicago, IL; Panevėžiečių klubas, Chicago, IL; Ona Sebastijonas, Chicago, IL.

Visiems „Draugo“ rėmėjams reiškiamas nuoširdžia padėka.

Mielus REGINĄ ir dr. JURGĮ VOLODKUS, jos sesutėms

A.†A. VANDAI ir A.†A. JULIJAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime. Mūsų gili užuojauta Julijos vyriui JONUI, sūnui MIN-DAUGUI, Lietuvoje seseriai EUGENIJAI, broliui ANTANUI ir kitiems giminėms.

Gabrielė ir Albinas Dzirvonai
Bronė ir Albertas Kremeriai
Irena ir Eugenijus Slavinskai
Elena ir Adolfas Švažai
Emilija ir Liūdas Valančiai

Mylimam Vyriui

A.†A. BRUNO MORKIUI

mirus, jo žmoną ALDONĄ bei kitus artimuosius giliai užjaučiame.

Šarūnas Vadopalas
Aldona Bradley

A.†A. ONAI RUTKAUSKIENEI

staiga mirus, reiškiamame savo giliausią užuojautą seseriai, broliui ir giminėms.

Lietuvos Dukterų draugijos skyrius

DETROIT'O LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRAS,

minint Vasario Šešioliktąjį ir Kovo Vienuolik-tąjį, Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis 1995 m. vasario 5 d., Amerikos Lietuvių Tarybai suaukojo:

\$300 Miškinis K.S.
\$250 Miškinienė E.
\$104 Šadeika Č. O.
\$100 Miškinytė D., P. P. ir Zakarkienė A.
\$50 Balanda G., Barauskas A. B., Geldys S. D., Jocy V., Klimkaitienė A., Memėnas V. V., Nemanis F., Šlušnys V. ir Vaitiekaitis A.
\$40 Lukas A. I., Petronis L. D. ir Staškus V.
\$30 Butotienė E., Janukaitienė V., Jurgutienė E., Jurgutis J. D., Kupčinskienė G., Legnickas S. ir Ražauskas K. R.
\$25 Andrews P. M., Andrušaitis A., Boris R., Brizgys B. O., Bublėnė S., Burgess B., Černis K. I., Čizauskas V. E., Gaiztėnė P., Grigaras M., Kaunelis I. S., Kriščiūnienė M. R., Matulis A., Mingėla S. R., Petersonienė T., Plikūnas J. R., Rukštelienė O., Sabaliūnas L. O. ir Tautinė s-ga Detroit'o skyrius.
\$21 Urmanavičienė Zita.
\$20 Abarius M. O., Ankus V. G., Kunigas Babonas A., Balsienė C., Bartkus J., Bartkus S., Baublienė E., Bražiūnienė E., Briedis J. O., Čerakas A. N., Čiuželis K., D.L.K. Birutės d-ja Detroit'o sk., Daugvydienė K., Garlauskas S. E., Gilvydis J. D., Gilvydis M. L., Gogelis K. E., Gražulis V. L., Grunavass L., Gumbrys A., Ivanauskas A. T., Jarulaitis J. G., Karvelis K. R., Kinčius J. V., Laurus I., Merkevičius A. T., Mikulionis L. R., Navasaitis K. D., Norkūnas B., Osteika A. V., Pacevičius P., Pesys A. Č., Pusdešris A. I., Pusdešrienė O., Rauličius J. V., Rudis A. G., Saplys J., Skorupskas E. M., Sėlenis L., Šepetienė V., Šimkienė S., Šilka V., Spekauskienė G., Švyturio Jūrų Šaulių kuopa, Vaitiekaitis A. R., Vaitiekus A. J., Vaitkūnaitė T., Vilkauskienė A., Zaperackas A. J., Žebertavičius V. E. ir Želvys M.
\$15 Astašaitienė B., Putrius P. J., Rutkauskienė O. ir Sukauskas A. B., Bernotaitienė M.
\$10 Alantienė I., Balukienė K., Bubnelis A. Z., Butkūnas A. A., Čiunkienė B., Erlingis S. M., Gobis P. G., Grigaitis A. S., Grininė J., Hein-ingas L. P., Ješmantas G. D., Jomantas V., Jurgutis P., Juškaitė R., Juškienė S., Kaspulis A. E., Kilmanienė J., Kizys M., Kizlauskas K. L., Leliekienė U., Lelevičius A., Leparskas A. A., Mardžikaitienė E., Mikulionis J. J., Mykolaitis K. E., Mingėlienė L., Narbutas M. S., Nejskaitomas, Pacaitis V. I., Patauskienė V., Pečiūrienė J., Pfeifer R., Petrauskienė A., Petrauskienė R., Petrauskas S. D., Petravičienė L., Pluriūnė Č., Plikūnas J. R., Polteraitis V. R., Povilaitis F. E., Radas J. E., Radzevičius V. R., Rašytinis A. E., Rauckis V. V., Rimba A., Sautlis S., Savickas P., Sėlenienė B., Simonaitienė B., Sklotys E. Z., Skorupskas S. A., Straškys R., Šadeika R., Šadeika S., Šuopyš J., Švobienė J., Švober R., Valiūkenas B. G., Vilniaus Krašto Lietuvių s-gos Detroit'o sk., Zaranka P. J. ir Žie-dienė A. T.
\$6 Petrusevičius D. R. V. ir Saplys A.
\$5 Abraham Spencer — senator, Banaitienė L., Brazaitienė A., Cella J., Čerškuvienė O., Kašailienė O., Lingienė A., Milmanienė A., Neve-rauskas B. V., Orantienė M., Stygienė A., Šepetienė M. ir Šimaitytė V.
\$2 Be pavardės.
\$1 Latvė.
Reiškiamame nuoširdžią padėką aukotojams, aukų rinkėjams ir visiems Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo dalyviams.
Aukos rinko: Birutė Barauskienė \$166, Regina Juškaitė — \$340, Stefanija Kaunelienė \$25, Petras Pagojus \$355, Frank Povilaitis \$168, Liūdas Sėlenis \$50, Milda Skorupskienė \$185, Vladas Staškus \$680, Česys Šadeika \$2,036. Iš jų laiškais \$901 ir Teresė Vaitkūnaitė \$30. Iš viso \$4,015.
P.S. Dėl pastebėtų netikslumų skambinkite 1-810-626-6470.
D.L.O.C. valdyba
(Česys Šadeika)

Kaišiadorių vyšk. Juozapas Matulaitis „paskolino“ Vasario 16 gimnazijai savo vyskupijos (Perlojos) kleboną. Iš kairės: gimnazijos direktorius A. Šmitas, vyšk. J. Matulaitis ir naujasis gimnazijos kapelionas kun. Alfonsas Kelmelis. Nuotr. M. Šmitienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Krepšinį žaisti norinčius jaunius ir jaunučius ASK „Lituanicos“ krepšinio klubas kviečia šeštadienį, sausio 13 d. atvykti į treniruotę Oakwood mokykloje, 1130 Kim Place, Lemonte. Treniruotės vyks šeštadieniais tokia tvarka: 3-4 v. p.p. C ir D klasė — 1982-85 m. gimimo; 4-5 v. p.p. B klasė — 1980-81 m. gim.; 5-6 v. p.p. jaunių A kl. — 1977-79 m. gim. Jaunučių sporto šventė (B, C ir D kl.) vyks Toronto, 1996 m. balandžio pabaigoje. Jaunių A klasės turnyras, kartu su vyrų sporto švente, vyks Čikagoje gegužės mėn. pabaigoje. Dėl smulkesnės informacijos galima skambinti Donatui Siliūnui, tel. 708-852-3204, Algii Jonynui, tel. 708-459-7703 arba Algiiu Tamošiūnui, tel. 708-353-3880.

Naujųjų Metų sutikimą ši sekmadienį, gruodžio 31 d., ruošia ir visuomenę dalyvauti kviečia: Lietuvių Opera — Jaunimo centre, Čikagoje, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė — Šaulių namuose, Čikagoje ir PLC — Lietuvių centre, Lemonte. Laiko nedaug, pasukbėkite pasidaryti rezervacijas smagiame Naujųjų metų sutikimui draugų ir bičiulių tarpe.

Dail. Prano Domšaičio paroda, vykstanti Dailės muziejaus patalpose Lemonte, pratęsta iki sausio 7 d. Paroda pavadinta „Vaizdinis dienoraštis“, suruošta Lietuvių fondo, globojančio dail. Domšaičio kūrybinį palikimą.

A. a. Aleksandro Morkūnienės atminimui artimieji ir draugai Ottawa, Kanadoje paaukko 305 dol. „Lietuvos Vaikų vilties“ organizacijai. Aukoj: K. A. Gudžiūnai, L. V. Plečkaičiai, E. P. Ališauskai, D. Bružienė, I. Lang, M. Bružienė, S. Danaitienė, I. Gabalis, S. G. Mitalai, Z. Šimanskienė, dr. A. Šidlauskaitė, J. E. Dalmontai, E. J. Valiuliai, K. Statkevičius, E. P. Jurgučiai, I. V. Prištieponkai, J. S. Balsevičiai ir K. Gunn.

x **Adolfas ir Anne Chaplick**, FT Myers FL, pradžiamis globą našlaičiui kitiems metams, atsiuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x **Leonardas ir Cheryl Bugy**, Dowagiac MI, atsiuntė \$150 — vieno našlaičio metinį globos mokestį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x **TRANSPAK praneša**: „Aštuntose olimpinės žaidynės Paryžiuje 1924 m. pirmą kartą dalyvavo Lietuvos sportininkai: du dviratininkai ir futbolininkų rinktinė“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

x **Lithuanian Mercy Lift** nuosirdžiai dėkoja ponams Charles ir Constance Knoblauch už \$200 auką, a.a. Yurevich šeimos atminimui. A.a. Adomo ir Onos Kubiliūnų Radzevičių atminimui Irene Wood paaukėjo \$120 Lithuanian Mercy Lift. (sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priešnamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747. (sk)

BESIRUOŠIANT „PAVASARIO ŽIEDŲ“ POKYLIUI

Lietuvių moterų klubų federacija jau daug metų yra aktyvi lietuviškosios visuomenės dalis LMKF yra dalis General Federation of Women's Clubs. Tai organizacija, apimanti visas moterų organizacijas per platų pasaulį. LMKF buvo suorganizuota kultūriniais pagrindais. Buvo ruošiamos kultūrinės popietės, tradicinis velykinis stalas, Derliaus šventė ir Abiturientų klubo vadovaujama „Pavasario žiedų“, abiturientų pristatymo, pokylis. Pirmasis Abiturientų klubas įvyko 1973 m. pavasarį Lietuvių tautiniuose namuose. Per eilę metų jis tapo tradicija ir yra visuomenės laukiamas pavasario renginys. 1996 m. pavasarį Lietuvių moterų klubų federacijos Čikagos klubo valdyba, vadovaujama dr. Vilijos Kerelytės, talkinant motinų komitetui, ruošia „Pavasario žiedų“, abiturientų pristatymo, pokylį gegužės 5 d., Condesa Del Mar banketu salėje. Pirmasis motinų komiteto susirinkimas įvyks sausio 7 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Reikia pažymėti, kad šių metų pokylio pelnas bus skiriamas suteikti stipendiją lietuvių kilmės bestidijuojančiam ir studijas pradedančiam jaunuoliui. Lai 1996 m. gegužės 5 d. Condesa Del Mar banketu salė lūžta nuo jaunatviško entuziazmo, geros nuotaikos ir lietuviškos dainos. Lauksime visų!

Svajonė R. Kerelytė

A. ir D. Ratkelis, South Laguna, CA, už „Draugo“ kalėdines atvirutes ir kalendorių, atsiuntė 100 dol. Toji pagalbą dovana yra labai vertinama ir reikalinga, nes tokių dosnių rėmėjų, dėka, vienintelis užsienio lietuvių dienraštis turi galimybę pratęsti savo gyvybę. Esame nuosirdžiai dėkingi už auką.

x **A. a. Aras Rimavičius** bus prisimintas šv. Mišiose Tėvų Jėzuitų koplyčioje gruodžio 30 d., šeštadienį, 9 val. ryto. Šeima. (sk)

x **Danių Buivydą** sveikindami 70 metų sukakties proga, jo draugai Markevičiai, Narai ir Moliai dovanojo \$70 Lietuvos našlaičiams paremti. Sveikiname suaktyvininką ir dėkojame aukotojams! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x **A. a. Angela Akerley** prisiminimą pagerbdami, sūnus ir marti George ir dr. Ginta Gečys - Akerley paskyrė \$150 Lietuvos našlaičio metinį globos mokestį. Reikiame užuojautą vėlionės artimiesiems ir dėkojame už auką! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x **Naujuosius Metus** sutikime mūsų Operoje, meniškai išpuoštoje Jaunimo centro salėje ir skambant „Traviatos“ operos garsams. Pradžią 7 v.v. su kokteiliais, o 8 v.v. žengiamo į salę. Bus dviejų patiekalų karšta vakarienė, o kai sutiksime naujuosius metus, šalti užkandžiai. Šoksime ir dainuosime grojant **Ričardo Soko** orkestrui. Asmeniui \$50. Visas informacijas teikia **Vaclovas Momkus**, šio pokylio vadovas: 312-925-6193. Kviečiame Jus jau dabar užsisakyti vietas. O visas pelnas skiriamas Banaičio „Jūratės ir Kastyčio“ operos pristatymo išlaidoms sumažinti. (sk)

POPIETĖ SU KASTYČIU JUCU, M.D.

Žvabiam vėjui negailestingai plakant į skruostus, popiečių lankytojai skubėjo į „Seklyčią“ pasiklausti dr. K. Jucio pranešimo apie psitaikančias odos ligas.

Elena Sirutienė, popiečių organizatorė, pakvietė dr. K. Jucą paskaityti pranešimą apie odos ligas, išskeldama jį kaip vienintelį odos ligų specialistą — lietuvių, dar tebesidarbuojantį mūsų Marquette Parko apylinkėje.

Padėkojės už pakvietimą prabilti į popietės lankytojus, nes jam rūpi ypač vyresnio amžiaus tautiečiai, kad būtų painformuoti apie atsiradusius nenormalumus odoje.

Dr. K. Jucas pranešime pabrėžė, kad ne tik vasaros saulė, bet ir žiemos apsiniaukusi saulė turi įtakos žmonių odai. Žiema ypač reikia saugotis odos nušalimo. Kalbėdamas apie odoje atsiradusius pakitimus, viską pademonstravo skaidrėse, matėme įvairaus dydžio auglius ant veido, nosies, rankų bei kitose kūno dalyse.

Raudonos dėmės ir neužgyjančios žaizdos yra vadinamos karzinomais. Įvairūs odos sutrikimai ir negydomi gali odoje išsiskirti odos vėžį. Pavojingiausia odos liga yra piktybinė melanoma — odos vėžys.

Popietėje buvo kalbama ir apie įvairias nagų ligas, kurių yra įvairių rūšių, ir gydymas gali pareikalauti nemaža laiko ir išlaidų. Buvo rodoma skaidrėse odos paraudonavimai ir bakterijų sukelti niežėjimai. Tokie nenormalumai odoje yra gydomi tepamais kremais. Ne visi kremai vienodai veikia ir jų neteisingas naudojimas gali sukelti odoje alerginius sutinimus. Didėsni niežuliai gali išsivystyti į ekzemas. Plauant kūną ar rankas reikia naudoti labai švelnų muilą.

Buvo parodyti vaizdeliai, kada vyresnio amžiaus žmonės turi venų išsiplėtimus. Todėl reikia atkreipti dėmesį ir sekti jų eigą, nes venoms trūkus, atsivėria žaizdos.

Buvo kalbama ir apie pasirodiančius ant kūno įvairaus dy-

M. Vaiceliūnas, Gary, IN, už „Draugo“ kalėdines atvirutes ir kalendorių atsiuntė 100 dol. Kiekviena gauta dovana yra didelė pagoda mūsų laikraščiiui, įrodanti, kad jis nėra užmirštas ir turi savo draugų. Linkėdami gerų ateinančių metų savo rėmėjui, nuosirdžiai dėkojame už dosnią auką.

x **A. a. Francis J. Saidis** atminimui ponai Margaret Saidis paaukėjo \$25 Lithuanian Mercy Lift. Nuosirdžiai dėkojame už auką ir reiškiamo gilią užuojautą. **A. a. Algirdo Karaičio** atminimui ponai Eglė ir Jonas Vilučiai paaukėjo \$50 Lithuanian Mercy Lift. Nuosirdžiai dėkojame ponams Vilučiams. (sk)

x **Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė** maloniai kviečia jus atsilankyti į naujųjų, 1996 m., sutikimą gruodžio 31 d. 7:30 v.v. rinktinės namuose, 2417 W. 43 St., Chicago. Šalti užkandžiai, šilta vakarienė, šampanas ir šokiai. Auka \$20 asmeniui. Rinktinės valdyba. (sk)

x **Florenc Stroupauer**, Pine Grove, PA rašo: „Pagyvenusi moteris Mary CH Peter, kuri gyvena iš \$7,000 metinės pensijos, išgirdusi apie našlaičius Lietuvoje, nori prisidėti prie jų gyvenimo palengvinimo“. Jos abi atsiuntė \$150 — vieno našlaičio metinį globos mokestį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

džio apgamus. Juos reikia stebėti, ar nedidėja ir ar nekeičia spalvos. Pastebėjus odoje nenormalumus, reikia kreiptis pas gydytojus ir kuo anksčiau nustatoma liga, tuo pagijimo galimybės yra didesnės.

Dr. Jucas kalbėjo ir apie nervų galų uždegimus. Tai labai skausminga liga, reikalaujanti ilgo gydymo. Šia liga daugiausiai suseraga vyresnio amžiaus žmonės. Ligą iššaukia bendras kūno nusilpimas ir ilgesnis nervinis įtempimas.

Daktaras patarė susirinkusiems klausytojams patiems apžiūrėti save: 1. patikrinti kūno priekį, kaklą ir pakelę rankas, panaudojant veidrodį, abudu šonus ir nugarą; 2. nudugniai patikrinti pažastis, rankas ir delnus; 3. patikrinti kojas, kojų padus ir kitas kūno dalis. Pastebėjus ką nors įtartino, stebėti ar nevyksta spalvos ir dydžio pasikeitimų. Nesant tikriems, kreiptis pas odos ligų specialistą. Galvojimas, kad laikui bėgant praeis, yra labai žalingas sveikatai, baigė dr. Kastytis Jucas savo idomų pranešimą.

Po vaizdinio ir žodinio pranešimo, daktaras atsakė į daugelį klausimų, susijusių su odos ligomis.

Elena Sirutienė dėkojo dr. K. Jucui už išsamų pranešimą ir neatsisakymą atvykti į „Seklyčią“, kad suteiktų sveikatai brangių žinių. Ji kvietė užsiprenumeruoti „Pensininką“, kurio puslapiuose redaktorius K. Milkovaitis pristato labai daug sveikatos ir bendro pobūdžio žinių.

Tokie susitikimai „Seklyčioje“ niekada neapseina be pietų. Prie valgių stalo galima dar pabendrauti ir padiskutuoti įvairiais klausimais. Daugelis psichologų yra iškelę vienišumo žalą vyresnio amžiaus žmonėms, todėl šios apylinkės gyventojai yra dėkingi Lietuvių Bendruomenei, o ypač Socialinio skyriaus vedėjai, nepailstamai lietuviškos darbuotojai Birutei Jasaitienei už „Seklyčios“ įsteigimą ir dedamas pastangas ją išlaikyti. Mes, jos lankytojai, turime šią įstaigą remti piniginėmis aukomis ir prisidėti prie darbų, kad ji dar ilgai tarnautų lietuviškai visuomenei, nepaisant, kur begyventume.

A. Pauzuolis

RELIGINĖS KNYGOS

JAV LB Religinių reikalų tarnyba palaiko glaudžius ryšius ne tik su JAV Švietimo tarnybos pirm. Regina Kučiene, bet ir su Lietuvoje esančiu tarpdiecezinio katechetikos centru Kaune. Ses. Margarita yra gavusi nemažai Lietuvoje išleistų leidinių katalikų tikybos mokytojams. Vienas jų — „Kristus vakar ir šiandien“, parengtas pagal Katalikų Bažnyčios bendrąsias tikybos mokymo programas. Jis tikėtų mūsų jau-

Talentų popietė „Seklyčioje“. Programos dalyviai iš kairės: Jonas Žebrauskas, Ona Lukienė, muz. Faustas Strolia, renginių vadovė Elena Sirutienė, Ema Žiobrienė, Antanas Malinauskas ir Stasė Niuniavaitė.

Nuotr. Cilės Miniotienės

nimui (gimnazijos amžiaus).

„Ateik, Šventoji Dvasia“ supažindina su Šv. Dvasios dovanomis, pabrėžiant tikėjimo ir gyvenimo jungtis Tai tinkamas vadovėlis, ruošiantis Sutvirtinimo sakramentui.

Taip pat gauta ir metodinio turinio knyga: „Dirbk išradin-giau ir bus lengviau“. Jos tikslas dvejopas: ji formuoja religijos mokytojos darbo klaseje stilių ir duoda praktinių patarimų, kaip vadovauti klasei, kad joje ir mokytoja, ir mokiniai jaustųsi tvirti, kad galėtų vykti idomus mokymo ir mokymosi procesas.

Knyga „Šventiniai vaidinimai vaikams“ tinka liturginėms šventėms ir tikybos pamokoms. Daugiausia dėmesio skiriama gerai žinomoms Šv. Rašto ištakoms, iškeliami Bažnyčios šventieji.

Taip pat gauta pirmosios Komunijos vaikams maldaknygos. Labai patraukliai išleista, spalvotais viršeliais, pritaikytais berniukui ir mergaitei, spalvotomis iliustracijomis.

Visais šiais reikalais prašome kreiptis pas ses. Margaritą Bareikaite, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260.

M. B.

TALENTŲ POPIETĖ

Š.m. lapkričio 15 d. „Seklyčioje“ buvo „Talentų popietė“. Tokias popietes bandoma organizuoti kasmet, su tikslu skatinti lankytojus parodyti savo ypatingus sugebėjimus. Paprastai renginių vadovė E. Sirutienė per išstus metus žmones stebi, bendruoja, o pastebėjusi ypatingesnį sugebėjimą, kalbina ir net savo pavyzdžiu ragina pasirody-mės dalyvauti. Žmonės varžosi viešai pasirodyti.

Atidarydama šią popietę, vadovė sakė: „Sugebėjimus turime visi, nes tai — Dievo dovana gimstančiam kūdikiui. Tik tos dovanos dydis ir jos išstobulinimas gyvenime labai įvairuoja.

Ištobulinti sugebėjimai ir vadinami talentais. Šiandien matysime keletą tokių talentų. Pirmas apie talentus ir kaip juos savyje tobulino, papasakos Jonas Žebrauskas“.

Šitaip išstatytas į pirmą ugnį ir neturėdamas kuo klausytojus nustebinti, pabandžiau vadovės mintį apie talentus kiek toliau vystyti. Man atrodė, kad kūdikio atsineštų sugebėjimų išsivystymas, jų išstobulinimas iki aukščiausio galimose sąlygose laipsnio yra jo gyvenimo tikslas.

Iš to susidaro žmonijos progresas, kas ir yra šio pasaulio tikslas ir visa jo prasmė: priartėti prie Sutvėrėjo, kuris yra tobulumo ir gėrio viršūnė.

Tobulėjimas galimas tik kantariai nugalint gyvenimo sunkumus. Kadangi žmogus yra kūnas ir dvasia, tai ir tobulėja jo šios abi dalys, kurios nuolat tarp savęs varžosi (lenktyniauja). Kai kūnas paima viršų, žmogus sugyvena, pasidaro žiaurus egoistas. Kai dvasia pirmauja, fizinis progresas nustoja prasmės. Tik darni harmonija yra idealas, nes ir Sutvėrėjas yra dvasia, kuri apima ir valdo medžiagą.

Aš gimdamas negavau didesnio talento — sugebėjimo, o tik „sauja trupinių“. Bandau juos derinti ir lipdyti į ką nors didesnio, bet nesiseka, nes trūksta kantrybės, stiprios valios ir sistemos. Dažnai pasimetu ir tada, lyg vaikas nuo tėvo pasimėtęs, šaukiu: „Išgirk mane, o Viešpatie, kur Tu esi ir kas?“

Desperacijoje nutilęs lyg išgirstu balsą: „Aš čia, o tu esi paskendęs manyje, kaip lašas vandenyne. Nepavirsk į gyvulį iš baimės ar nusivylimo. Juk daviau tau viską ir net nemirtingą mano dvasią, o kai siunčiau savo sūnų parodyti paklydusiems kelią — jūs jį nužudėte. Bet aš esu meilė, gailestingumas ir kantrybė“.

Balsui nutilus, jaučiausi sugėdintas ir vėl grįžau iš savo „saujos trupinių“ lipdyti talentą.

Antras talentas buvo Ema Žiobrienė. Tai kukli ir jautri moteris, kuri apie save sako: „Rašau kartais ir eilėraščius, kuriuos sueiliuoti tenka padirbėti, bet kartais ir patys pasirašo!“

Ji paskaitė labai jautrų: „Mamytės pasikalbėjimas su dukrele apie Lietuvą“, „Smalinių-kų bažnyčios varpai — jaunystės prisiminimas“, „Dėkoju, Tau Viešpatie, prašau pagirdyti mane“.

Trečias talentas — Onutė Lukienė dainavo: „Prie Nemuno krantų“, „Kiek rovē — neišrovė“, „Kas bernelio sumąstyta“, „Pamylėjau vakar, pamylėjau šiandien“. Akompanavo Faustas Strolia.

Onutė tikrai talentinga. Ji ne tik puikiai dainuoja, bet ir gerai deklamuoja. Jos nenu gali nei liga, nei šeimos nelaimė. Ji turi samoją, moka juoktis per ašaras ir kitus prajuokinti aštriais pastebėjimais.

Ketvirta kalbėjo viešnia iš Lietuvos — Stasė Niuniavaitė. Ji dėkojo Dievui ir džiaugėsi, kad ištrūkome iš sovietinio pragaro Lietuvoje, o svetimybėje neišstiprė, bet kovojome už Lietuvos laisvę, o jautriomis širdimis rėmė Sibiro tremtinius ir dabar remiam vargstančius tautiečius. Ji parodė žurnalą „Metai“, kuriame spausdina savo kūrinius. Paskaitė 2 eilėraščius apie partizanus ir „Prieš audrą“. Jautri ir talentinga asmenybė.

Po to buvo pertrauka, po kurios tęsėme programą. Antrą programos dalį pradėjo Elena Sirutienė. Nuostabu, kad ir ji varžėsi savo poetinį talentą viešai rodydama. Jos jautri ir visad jauna asmenybė gražiai atsispindi eilėraščiuose: „Viešpatie, koks gražus pasaulis!“, „Laiškas iš Lietuvos“, „Pokalbis su Mėnuliu“, „Pirmasis sugrįžimas į Lietuvą“ ir „Gintaro karoliai“. Tai tikrai gražūs, jaunystės ir Tėviškės meile dvelkiantys eilėraščiai. Tikimės, kad ir daugiau jų turi, o gal bus ir atspausdinti.

Po to Antanas Malinauskas skaitė savo ir Barono kūrybą. Juokėmės. Boleslavas Radzius paskambino pianinu tango ir polkute. Plojome, o iš virtuvės jau sklido gardūs „balandėlių“ kvapai.

Pasirodė bandėm laimę turtingojo loterijoje ir skirstėmės į namus pilni išpučių.

J. Žebrauskas

Apolonija Berkiel, Antioch, IL, siųsdama „Draugo“ prenumeratoro mokestį už kalėdines atvirutes ir kalendorių, vėl padovanojo laikraštį 105 dol. auka. Ji ne pirmą kartą padeda, suprasdama dienraščio leidimo darbų sunkumus. Linkėdami gerų ateities dienų, nuosirdžiai dėkojame už dovaną.

Jaunosios kartos mamos ir mokytojos Maironio lit. mokykloje, Lemonte, vieną šeštadienio rytą. Iš kairės: Daina Čyvinė, Tayida Chiapetta, dr. Jolita Narutienė ir Dainė Quinn.